

Verzoek van niet bevoegde verzoekers tot wijziging van statuten van een stichting wordt afgewezen

COBE 2025 / B-034
25 september 2025

Blog

In een [beschikking van 26 augustus 2025 van de rechtbank Rotterdam](#) gaat het om een stichting die zonder bestuur is komen te zitten. De reden hiervoor dat de ex-bestuurders vóór hun defungeren niet hebben voorzien in een nieuw bestuur, terwijl de statuten van de stichting met betrekking tot benoeming van bestuurders alleen voorzien in coöptatie (bestuurders worden benoemd door het stichtingsbestuur). Verder bepalen de statuten dat het bestuurderschap eindigt door het bereiken van de 72-jarige leeftijd en het verstrijken van een zittingstermijn van vijf jaar. De vanwege het verstrijken van de zittingstermijn gedefungeerde bestuurders hebben voor hun aftreden niet voorzien in hun opvolgers. Hierdoor is sinds 2010/2011 sprake van een bestuursvacuum. Het oud-bestuur verzoekt de rechtbank een nieuw stichtingsbestuur te benoemen (art. 2:299 BW). Daarnaast verzoeken zij de leeftijdsgrens voor bestuurders uit de statuten te schrappen (art. 2:294 BW).

Beoordeling rechtbank

De rechtbank gaat bij het verzoek tot benoeming van bestuurders eerst na of verzoekers belanghebbenden zijn in de zin van art. 2:299 BW. Dit artikel bepaalt dat de rechtbank bevoegd is op verzoek van iedere belanghebbende of het openbaar ministerie in de vervulling van de ledige plaats in het stichtingsbestuur te voorzien, telkens wanneer het door de statuten voorgeschreven bestuur geheel of gedeeltelijk ontbreekt en daarin niet overeenkomstig de statuten wordt voorzien.

Volgens de rechtbank zijn verzoekers belanghebbenden, omdat zij oud-bestuurders van de stichting zijn. Daarnaast is een van de verzoekers erfgenaam van de oprichter van de stichting. Over dit verzoek is de rechtbank verder vrij kort: de stichting heeft geen bestuurders en er kan niet overeenkomstig de statuten worden voorzien in de benoeming van nieuwe bestuurders, zodat benoeming van bestuurders door de rechtbank hier is aangewezen.

De rechtbank benoemt echter niet alle verzoekers tot bestuurders, omdat twee van de drie bestuurders ouder zijn dan 72 jaar. Op grond van art. 2:299 BW dient de rechtbank bij benoeming van bestuurders zoveel mogelijk de statuten in acht te nemen. Het subsidiaire verzoek van verzoekers om drie bestuurders (waaronder één van de verzoekers) te benoemen die allen jonger zijn dan 72 jaar, wordt wel toegewezen. Zij worden benoemd per de datum van de beschikking.

Verzoek tot statutenwijziging

De behandeling van het verzoek tot statutenwijziging is juridisch interessanter. Op grond van de statuten kunnen de statuten (slechts) bij bestuursbesluit worden gewijzigd. Zonder bestuur is een statutenwijziging dus niet mogelijk. Art. 2:294 BW, waarop het verzoek tot statutenwijziging is gestoeld, bepaalt dat de rechtbank op verzoek van de oprichter, het bestuur of het openbaar ministerie de statuten onder omstandigheden kan wijzigen. Verzoekers behoren niet tot de voornoemde kring van personen en maken geen deel (meer) uit van het bestuur, zodat zij volgens de rechtbank niet bevoegd zijn een dergelijk verzoek te doen. Zoals hiervoor aangegeven, wordt één van de verzoekers (de erfgenaam van de oprichter van de stichting) door de rechtbank tot bestuurder benoemd. Zij was echter nog geen bestuurder op het moment dat het verzoek tot statutenwijziging werd gedaan. Uit de beschikking kan worden afgeleid dat de wettelijke bevoegdheid van de oprichter tot het doen van een verzoek tot statutenwijziging niet overgaat bij erfopvolging. De rechtbank wijst het verzoek af.

De rechtbank wijst er nog op dat voor zover het nieuwe bestuur het noodzakelijk acht de statuten te wijzigen, zij daartoe zelf conform het bepaalde in statuten een besluit tot statutenwijziging kunnen nemen. Daar merk ik nog het volgende over op. Ingeval van het door de rechtbank benoemde driekoppig bestuur, enkelvoudig stemrecht en stemuitbrenging door alle bestuurders, kan in dit geval slechts bij unanimité van stemmen de vereiste meerderheid voor een besluit tot statutenwijziging worden behaald. De statuten bepalen dat voor een besluit tot statutenwijziging een meerderheid van drie-vierde (75%) van de uitgebrachte stemmen is vereist. Twee stemmen voor bij in totaal drie uitgebrachte stemmen is slechts een meerderheid van twee-derde (66%) van de uitgebrachte stemmen. Een mogelijkheid in dit kader is het benoemen van een vierde bestuurder of het bij de statuten toekennen van meervoudig stemrecht aan één of meer bestuurders (rekeninghoudend met art. 2:291 lid 4 BW).

Afrondende opmerkingen

Aangenomen mag worden dat verzoekers in hun verzoekschrift hebben stilgestaan bij hun bevoegdheid om een statutenwijziging te verzoeken, gezien de beperkte kring van in art. 2:294 BW genoemde personen/instanties. Wellicht is een analoge toepassing van art. 2:299 BW verdedigbaar (dat bepaalt dat iedere belanghebbende bevoegd is te verzoeken bestuurders te benoemen). Het zou interessant zijn geweest als in de beschikking aandacht werd besteed aan de onderbouwing van verzoekers dat zij, ondanks de tekst van art. 2:294 BW, bevoegd zijn een statutenwijziging te verzoeken. Uit de rechtspraak volgt dat er geen ruimte wordt geboden een dergelijk verzoek door een belanghebbende te doen en de in art. 2:294 BW genoemde kring uit te breiden. Zie Rb. Noord-Nederland 3 maart 2016, ECLI:NL:RBNNE:2016:876. Afgevraagd kan worden of een andere uitkomst voor het statutenwijzigingsverzoek mogelijk en gewenst zou zijn geweest. Eén van de verzoekers wordt tot bestuurder benoemd, maar het (gezamenlijke) verzoek van die verzoeker wordt in dezelfde beschikking afgewezen met het argument dat de verzoekers geen bestuurders zijn. Dit lijkt mij wel te billijken, nu art. 2:294 BW in dit geval de rechtbank (nog) niet de bevoegdheid geeft het statutenwijzigingsverzoek toe te wijzen. De rechtbank stelt namelijk een nieuw bestuur in dat kan besluiten tot statutenwijziging, terwijl het (nog) niet vast staat dat degenen die tot statutenwijziging bevoegd zijn, dat nalaten, zoals wel is vereist voor toewijzing van een statutenwijzigingsverzoek. Daarnaast zou de rechtbank het nieuw geïnstalleerde stichtingsbestuur passeren, indien het statutenwijzigingsverzoek wel zou worden toegewezen. Verder is op grond van art. 2:294 BW enkel het bestuur, dus niet slechts één bestuurder (ingeval van een meerhoofdig bestuur) of bestuurders als zij niet het voltallige bestuur vormen, bevoegd een statutenwijzigingsverzoek te doen. In dit geval is het statutenwijzigingsverzoek niet gedaan door het voltallige bestuur en ligt er geen bestuursbesluit aan het verzoek ten grondslag. Ook daarom wordt het statutenwijzigingsverzoek mijns inziens terecht afgewezen. Een procesrechtelijk punt is

nog dat onderhavige rechtbank het verzoek tot statutenwijziging afwijst en de rechtbank Noord-Nederland in voornoemde uitspraak de verzoeker niet-ontvankelijk verklaart.

Keywords

Statuten
Statutenwijziging
Stichting
Stichtingbestuur

Auteur(s)

Aaron Bouman

Advocaat

[LinkedIn](#)

[Van Iersel Luchtman](#)

[Aaron Bouman, Van Iersel Luchtman](#)